Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

СТАНОВИЩЕ ПО ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 7-4/2022 г.

На основание чл. 84, ал. 1 и 2, и чл. 88, ал. 1 от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС), чл. 26, ал. 1, т. 1 и ал. 2 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* (Наредбата за ЕО), във връзка с чл. 31, ал. 4 от *Закона за биологичното разнообразие* (ЗБР) и чл. 36, ал. 4 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС)

С Ъ Г Л А С У В А М

Интегрирана териториална стратегия за развитие на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. по Алтернатива 2

Възложител: Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Характеристика на Интегрирана териториална стратегия за развитие на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г.:

Интегрираната териториална стратегия за развитие (ИТСР) на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 е средносрочен стратегически планов документ с регионален обхват, който определя политическата, икономическата, пространствената и тематична рамка на развитието на региона в годините на новия програмен период 2021-2027 г. Териториалният обхват на стратегията включва областите Бургас, Сливен, Стара Загора и Ямбол с общо 33 общини. Стратегията е разработена в съответствие с *Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г.* (Актуализация 2019 г.) и отчита предвижданията на регионално ниво на секторните стратегии в областта на икономическото развитие, здравеопазването, образованието, науката, социалните услуги, транспорта, водния сектор, енергетиката, широколентовите комуникации, туризма и околната среда. Определените цели и приоритети за развитие на Югоизточен регион в периода 2021-2027 г. са в съответствие с целите и стратегиите на *Националната програма за развитие: България 2030, Актуализираната национална концепция за пространствено развитие*, както и целите на политиките на ЕС за сближаване и регионално развитие след 2020 г. ИТСР на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 е част от системата от документи за планиране на пространственото развитие, регламентирани със *Закона за регионалното развитие*.

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза" 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс:+359(2) 986 25 33

Визията за развитие на Югоизточен регион включва 3 основни приоритета за развитие на региона, към които са формулирани специфични цели и подцели, както следва:

Стратегически приоритет 1: Подкрепа за устойчива и интелигентна икономика на ЮИР

Постигането на устойчив икономически растеж чрез подкрепа за развитие на конкурентоспособна икономика има ключова роля при създаването на условия за подобряване качеството и стандарта на живот на населението в региона.

Очаква се в бъдеще промишлеността, за да бъде конкурентоспособна, да прерасне в ново качество - интелигентна, технологична, опазваща ресурсите и екологичния баланс. За постигането на това е необходимо наличие на ефективна научноизследователска среда, трансфер на научни постижения, технологии и иновации в производството и услугите преструктуриране в посока на декарбонизация на икономиката.

Посочените действия са обединени за изпълнението на следните специфични цели:

Специфична цел 1.1 Засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на въвеждането на модерни технологии;

Цел 1.1.1 Концентриране на научна инфраструктура и изследователски капацитет в значими за регионалната икономика направления и трансфер на иновации;

Цел 1.1.2 Засилване на растежа и конкурентоспособността на МСП и подобряване на условията за бизнес;

Цел 1.1.3 Осъществяване на плавен и ефективен индустриален преход, свързан с екологична устойчивост и ресурсна ефективност.

Специфична цел 1.2 Развитие на синя икономика, туризъм и селско стопанство с повишена добавена стойност.

Стратегически приоритет 2: **Подобряване на образователното равнище на населението и качеството на живот в ЮИР** – Този приоритет е насочен към съхранението и развитието на човешкия капитал чрез подобряване на образованието, здравеопазването, социалните, културните и спортните услуги.

Специфична цел 2.1 Инвестиции в човешки ресурси;

Цел 2.1.1 Стимулиране на инвестиции в образованието;

Цел 2.1.2 Подобряване на връзката на образованието и квалификацията с пазара на труда;

Цел 21.3 Висше образование;

Специфична цел 2.2 Подобряване на здравната, социалната, културната и спортната инфраструктура и достъпа до услуги;

Цел 2.2.1 Равен достъп до качествени здравни услуги;

Цел 2.2.2 Социални услуги и социално включване;

Цел 2.2.3 Подобряване на културната и спортната инфраструктура;

Специфична цел 2.3 Изграждане и/или рехабилитация на техническата инфраструктура;

Специфична цел 2.4 Чиста околна среда

Стратегически приоритет 3: Териториално сближаване и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони – този приоритет е насочен към съгласуване интересите за развитие на държавата и отделните региони, свързани с тяхната конкурентоспособност и укрепване в страната и в международен план, както и с предотвратяване разширяването на регионалните различия.

Специфична цел 3.1. По-добре свързан регион чрез подобряване на мобилността и регионалната свързаност на ИКТ;

Цел 3.2.1 Подобрена транспортна свързаност и достъпност;

Цел 3.1.2 Подобрени цифрова свързаност и достъпност и ИКТ;

Специфична цел 3.2 Укрепване на полицентричната мрежа от селища в ЮИР;

Специфична цел 3.3 Развитие на трансграничното и транснационалното сътрудничество.

поради следните **мотиви:**

1. ИТСР за развитие на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 е съобразена с наличните съотносими стратегически документи на национално и европейско ниво, имащи отношение към нея.

2. Съгласно извършените в доклада за екологична оценка анализи, изводи и заключения за очакваните въздействия върху околната среда и човешкото здраве е направено обобщение на въздействията на ниво:

2.1. Стратегически приоритети и специфични цели – очаква се реализирането на Стратегическите приоритети да доведе до: устойчива околна среда, усвояване на ресурсите по ефективен и устойчив начин, развитието на „синя" икономика и иновативни МСП в областта на нисковъглеродната икономика, редуцирането на количествата отпадъци, генерирани в процеса на производство чрез въвеждане на кръгова икономика, подобряване на здравната инфраструктура и социалните услуги, опазване и възстановяване на природното и културното наследство, биологичното разнообразие, насърчаване на екосистемните услуги и „зелената" градска инфраструктура, подобряване на качествата на градската и агломерационна среда, което ще окаже дългосрочно положително постоянно пряко и косвено кумулативно въздействие върху населението, човешкото здраве и околната среда.;

2.2. Цели и конкретни допустими дейности и мерки – очаква се прилагането на предвидените дейности и мерки да доведе до подобряване качеството на атмосферния въздух в населените места, намаляване на емисиите на парникови газове, развитието на градските общини, ограничаване на шума от обществения градски транспорт в населените места, подобряване състоянието на зелените градски пространства, подобряване на здравната, социалната и културната инфраструктура и увеличаване на материалните активи, което ще окаже дългосрочно положително постоянно пряко и косвено кумулативно въздействие върху населението, човешкото здраве и околната среда.

3. Съгласно направените в доклада за екологична оценка анализи, изводи и заключения за очакваните въздействия върху околната среда и човешкото здраве по компоненти и фактори:

3.1. *„атмосферен въздух и климат"* – очаква се дългосрочно, кумулативно, пряко, положително въздействие вследствие намаляване на атмосферното замърсяване, подобряване качеството на атмосферния въздух и редуциране на емисиите на парникови газове при изпълнение на някои дейности и мерки. В етапа на експлоатация на изградените предприятия, индустриални зони, съоръжения при спазване на нормативните изисквания не се очакват значителни отрицателни въздействия върху атмосферния въздух и климата.

3.2. *„води"* – очаква се дългосрочно пряко, положително въздействие вследствие намаляване замърсяването на повърхностните и подземните води и подобряване на тяхното състояние, предотвратяване на загубите на свежа вода, опазване и подобряване качеството на морските води при изпълнение на някои дейности и мерки.

Очаква се положително въздействие и подобряване качеството на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване при прилагане на мерките от плановете за управление на речните басейни (ПУРБ) за подобряване състоянието на водите; опазване качеството на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и др. Очаква се пряко и косвено положително въздействие върху водите на Черно море и биологичното разнообразие в него при изпълнение на проекти с цел обединяване на междусекторни политики за устойчив „син растеж", в т.ч. за интегрирано управление на крайбрежните

зони, насърчаване на устойчивото рибарство и опазване на водните биологични видове, морско наблюдение и др.

3.3. *„почви“* – очакваните въздействия върху почвите са вторични, кумулативни дългосрочни, локални положителни в резултат от намаляване на замърсяването им при реализиране на някои от мерките и дейностите в специфични цели 1.1, 1.2 и 2.4. В етапа на строителството при осъществяване на инвестиционни предложения за предприятия, индустриални зони, инфраструктурни проекти може да има пряко и косвено отрицателно, локално въздействие.

3.4. *„ландшафт“* – очаква се пряко и косвено положително въздействие върху ландшафта. Като цяло се очаква превес на положителните въздействия върху отрицателните, поради което общото въздействие от прилагането на стратегията върху ландшафтите ще бъде положително.

3.5 *„биологично разнообразие“* – ИТСР се очаква да има вторични и косвени дългосрочни положителни кумулативни въздействия при изпълнение на някои дейности към специфични цели 1.1, 1.2 и 2.4. Потенциалните въздействия се очаква да са локални, като могат да бъдат временни и постоянни, краткосрочни и дългосрочни, едновременни и кумулативни, обратими и необратими. При добра планиране и избор на подходящо местоположение за реализация на съответните проекти, с оглед избягване засягането на обекти от националната екологична мрежа, може да се счита, че ИТСР няма да окаже значително отрицателно въздействие върху консервационно значими видове от биологичното разнообразие. Като цяло, при изпълнение на мерките от доклада за екологична оценка при прилагането на ИТСР не се очаква значително отрицателно въздействие върху биологичното разнообразие вследствие осъществяването на ИТСР.

3.6. *„културно-историческо наследство“* – в зависимост от местоположението на предвидените за изграждане инвестиционни предложения за предприятия, индустриални зони и др. е възможно да бъдат засегнати обекти на културно-историческото наследство. При избор на подходящо местоположение, добро планиране и изграждане на предвидените в ИТСР на ЮИР за периода 2021- 2027 г. съоръжения/инсталации с оглед избягване засягането на обекти на културно-историческото наследство и при спазване на изискванията на Закона за културното наследство не се очакват значителни отрицателни въздействия от прилагането на стратегията.

3.7. *„материални активи“* – изпълнението на стратегическите приоритети и специфични цели на ИТСР на Югоизточен регион е свързано пряко или непряко с подобряване на съществуващите материални активи и създаване на нови такива при изпълнение на проектите и дейностите към стратегически приоритети 1-3. Стратегията ще окаже положително, дълготрайно, едновременно и постоянно въздействие върху материалните активи, които ще се увеличат. Очаква се пряко положително, кумулативно въздействие.

3.8. *„население и човешко здраве“* – прилагането на стратегията ще допринесе за подобряване на здравно-хигиенните аспекти и средата на живот на населението и се очаква да има пряко и косвено дългосрочно положително кумулативно въздействие.

3.9. *„шум“* - изпълнението на дейностите, свързани с изграждане на индустриални паркове и зони, предприятия, транспортна и техническа инфраструктура е свързано с генериране на шум и вибрации, чието отрицателно въздействие е локално, обратимо и не се очаква да бъде значително. Евентуалните отрицателни въздействия от *фактор „шум“* ще бъдат ограничени чрез изпълнение на условията и мерките в административните актове, издавани в процедурите по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС).

3.10. *„предприятия/съоръжения с висок и нисък рисков потенциал“* – в случай, че на територията на ЮИР се предвижда изграждане на ново или изменение в съществуващо предприятие и/или съоръжение с нисък или висок рисков потенциал, както и при

изпълнението на всички мерки и дейности, свързани със създаване иновативни стартиращи предприятия, създаване на нови индустриални зони и други,е възможно отрицателно въздействие върху населението и околната среда. С прилагане на предложените в доклада за екологична оценка мерки това въздействие ще бъде ограничено.

3.11. Извършеният анализ на ИТСР на Югоизточен регион и изпълнението на предвидените мерки и дейности не предполагат значително отрицателно трансгранично въздействие върху околната среда и човешкото здраве на други държави.

4. В доклада за екологична оценка са препоръчани адекватни мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последствия от изпълнението на ИТСР на Югоизточен регион. Не се очакват значителни отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве. Очаква се прилагането на ИТСР да доведе до комплексно положително въздействие върху околната среда и човешкото здраве при изпълнение на предложените в доклада за екологична оценка мерки.

5. Анализирани са Алтернатива 1 – „Нулева алтернатива" и Алтернатива 2 – „Развитие при условие, че се прилагат мерките и дейностите, предложени в ИТСР на Югоизточен регион.

5.1. Съгласно документацията „Нулева алтернатива" представлява продължение на настоящите процеси и тенденции на развитие без прилагане на ИТСР на Югоизточен регион. Алтернатива 1 е неприемлива, тъй като стратегията е изискуем документ съгласно *Закона за регионалното развитие.* По отношение на опазване на околната среда и човешкото здраве се очаква отрицателно въздействие, тъй като не се предвиждат приоритети и цели, които да доведат до балансирано и устойчиво управление на околната среда, развитие на научния потенциал и квалификацията на хората, подобряване на конкурентоспособността на района.

5.2. Съгласно заключението в документацията от екологична гледна точка е мотивирана избраната алтернатива за съгласуване на ИТСР на Югоизточен регион по Алтернатива 2, която ще доведе до комплексно положително въздействие върху околната среда и здравето на хората, при изпълнение на мерките от доклада за екологична оценка. С изпълнението на Алтернатива 2 се осигурява пълно съобразяване и изпълнение на екологичните приоритети на Национална програма за развитие България 2030.

6. В териториалния обхват на Югоизточен регион на планиране от Ниво 2 попадат следните защитени територии, по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ) и защитени зони по смисъла на ЗБР, както следва:

6.1. Защитени територии, по смисъла на ЗЗТ: 213 бр. защитени територии, от които 88 бр. природни забележителности, 96 бр. защитени местности, 16 бр. резервати, 9 бр. поддържани резервати и 3 бр. природни парка;

6.2. Защитени зони по смисъла на ЗБР: 60 бр. защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, и 26 бр. защитени зони за опазване на дивите птици.

6.3. Извършената проверка за допустимост по смисъла на чл. 36, ал. 2 от *Наредбата за ОС* показва, че ИТСР за развитие на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 е допустима при съобразяване на произтичащите от нея планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с:

- режимите на защитените територии, определени със ЗЗТ, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управлението им;
- режимите на защитените зони, определени със заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управление, при наличие на такива.

6.4. На основание чл. 36, ал. 3 от *Наредбата за ОС*, въз основа на критериите по чл. 16 от същата, е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие върху защитените зони, според която ИТСР за развитие на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 **няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие**

върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони от мрежата Натура 2000, поради следното:

6.4.1. Предмет на ИТСР за развитие на Югоизточен регион за планиране не са конкретни планове, проекти, програми или инвестиционни предложения, а общата идейна рамка на визията за развитие на региона. Част от формулираните със специфичните цели дейности за постигане на стратегическите цели са свързани с изграждане на бизнес мрежи, стимулиране развитието на различни форми на туризъм, подобряване качеството на живот и на свързаността на района в национален и международен план, подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални, културни услуги и спорт и др., поради което няма вероятност от пряко или косвено отрицателно въздействие върху ключовите елементи на защитените зони, включително върху структурата, числеността и плътността на популациите на опазваните в защитените зони видове, включително птици;

6.4.2. ИТСР на Югоизточен регион отчита предвижданията на регионално ниво на секторните стратегии в областта на икономическото развитие, здравеопазването, образованието, науката, социалните услуги, транспорта, водния сектор, енергетиката, широколентовите комуникации, туризма и околната среда и ще допринесе за тяхното постигане чрез изпълнение на заложените цели, като не се очаква това да доведе до значителни отрицателни въздействия върху територии от Националната екологична мрежа, при изпълнение на условията от настоящия административен акт.

7. При извършване на екологична оценка на стратегията са проведени консултации, резултатите от които са съобразени мотивирано и по подходящ начин в доклада за екологична оценка. Не са получени мотивирани възражения по законосъобразност по време на консултациите.

8. В хода на процедурата по екологична оценка са изискани и съответно предоставени становища по смисъла на чл. 155, ал. 1, т. 23 от *Закона за водите* (ЗВ) от Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ (БДИБР), с вх. № ЕО-11/20.10.2021 г. на МОСВ и Басейнова дирекция „Черноморски район“ (БДЧР), с вх. № ЕО-11/19.10.2021 г. на МОСВ:

8.1. Съгласно постъпилите становища на двете басейнови дирекции, ИТСР на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. е допустима от гледна точка на постигане на целите на околната среда и мерките за постигане на добро състояние на водите заложени в Плановете за управление на речните басейни (ПУРБ) 2016 – 2021 г. Същата е допустима и спрямо Програмата от мерки за намаляване на риска от наводнения заложена в Плановете за управление на риска от наводнения (ПУРН) 2016 – 2021 г.

9. Министерство на здравеопазването (МЗ), с писмо с вх. № ЕО-11/09.11.2021 г. на МОСВ принципно приема представения доклад за ЕО, като предлага условия, които да бъдат включени в настоящото становище и същите са отразени в него.

9.1. В становището си МЗ посочва, че в доклада за ЕО е разгледано състоянието на околната среда и актуалното състояние на здравно-демографските показатели. Представени са данни и анализи за състоянието на отделните фактори на околната среда и съществуващите екологични проблеми в региона към момента. Посочено е, че отрицателни въздействия е възможно да възникнат, но се очаква да бъдат локални, в рамките на изпълнение на някои от дейностите, свързани със строителството на предприятия, индустриални зони, транспортна и техническа инфраструктура.

9.2. МЗ посочва, че съгласно авторите на доклада цялостното въздействие на ИТСР на ЮИР се очаква да бъде положително, поради произтичащите от осъществяването на стратегията комплексни и дългосрочни положителни резултати по отношение развитието на региона, водещи до предотвратяване на риска за човешкото здраве и осигуряване на устойчиво развитие съобразно действащите в страната норми за качеството на околната среда. Предвид, че няма информация за конкретни инвестиционни предложения, които ще

бъдат изпълнени по заложените в стратегията цели, дейности и мерки, МЗ приема заключението на авторите на доклада за ЕО като принципно.

10. С Решение I-4/2022 г. от 21.07.2022 г., Междуведомствена комисия (МК) – специализиран състав на Висшия експертен екологичен съвет предлага на министъра на околната среда и водите да издаде становище за съгласуване на Интегрирана териториална стратегия за развитие на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. по Алтернатива 2.

и при следните **мерки и условия:**

I. Мерки и условия за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последствия от осъществяването на ИТСР за развитие на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 върху околната среда и човешкото здраве

А. При прилагането на ИТСР за развитие на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 да се изпълняват следните мерки и условия:

1. Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, произтичащи от ИТСР на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г., да се одобряват само след произнасяне с акт на компетентните органи по околна среда по реда на глава шеста от ЗООС и/или чл. 31 на ЗБР и при съобразяване с условията и мерките в съответния акт.

2. При проектирането и изграждането на обекти, потенциални източници на вредности в околната и жизнената среда, местоположението им да се определя съобразно предвидените за тази дейност устройствени зони и територии, съгласно действащите устройствени планове и да се съобразява с близостта на обекти подлежащи на здравна защита, зони и територии, в които са разположени такива обекти и водоизточници за питейно-битово водоснабдяване, с или без учредени със заповед санитарно-охранителни зони.

3. Реализирането на инвестиционни предложения и мерки в областта на здравеопазването, посочени в цел 2.2.1 *„Достъп до качествени здравни услуги“* да се съгласуват със съответната Регионална здравна инспекция (РЗИ), на чиято територия ще се реализират предвижданията.

4. Всички проекти свързани с подобряване качеството и безопасността на питейната вода в населените места от региона да се съгласуват със съответната РЗИ. Процесите свързани с изграждането на нови водоизточници да се изпълняват при спазване на здравните изисквания, включително и по реда на чл. 36, ал. 1 от *Закона за здравето*.

5. При реализирането на проекти свързани с изпълнение на транспортна свързаност в близост до обекти и зони, подлежащи на шумозащита да се извършват необходимите проучвания и обследвания и при необходимост още на най-ранен етап да се предвидят съответните шумозащитни и виброзащитни мерки.

6. Потенциалните интервенции, произтичащи от стратегията да се прилагат при стриктно спазване на приложимите разпоредби от *Закона за водите* и подзаконовите актове към него и да бъдат съобразени с ПУРБ и ПУРН за съответните райони за басейново управление, Морската стратегия на Република България, както и с техните актуализации за периода 2022-2027 г.

7. При прилагането на ИТСР на ЮИР 2021-2027 г. да се спазват съответните забрани и ограничения в поясите на санитарно-охранителни зони, регламентирани от *Наредба № 3/2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използване за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.*

8. За дейности попадащи в имоти, които граничат или са в близост до воден обект Черно море да се спазват забраните и ограниченията произтичащи от Закона за устройството на черноморското крайбрежие (ЗУЧК) относно заустване на отпадъчни води. Да не се възпрепятства свободния достъп до водния обект – Черно море. Да се спазват относимите забрани и ограничения от ЗУЧК.

9. Планирането и изграждането на терени за разполагане на нови жилищни райони, обекти с обществено предназначение и големи транспортни пътища, да се съобразява с наличието на предприятия с нисък или висок рисков потенциал и безопасните разстояния до тези предприятия и при необходимост да се предприемат допълнителни технически мерки за ограничаване рисковете за човешкото здраве и околната среда.

10. При устройственото планиране на територията да се прави детайлно обследване за наличието на предприятия с рисков потенциал в близост до проектираните обекти и трасета.

11. Планирането и изграждането на нови и измененията на съществуващи предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал да се извършва при съобразяване на безопасните разстояния до жилищни райони, площи с обществено предназначение, зони за отдих, големи транспортни пътища, и когато е целесъобразно до райони с особена природозащитна чувствителност и обекти на културно-историческото наследство в околностите на предприятията, с цел тяхното опазване.

12. Провеждане на теренни издирвания на археологически обекти (недеструктивен метод) в потенциалните площадки за изграждане на нови проекти/инвестиционни предложения.

13. При регистриране на археологически обекти, предприемане на съответните действия съгласно разпоредбите на *Закона за културното наследство* (ЗКН). При изграждане на нови обекти да се упражнява наблюдение от археолози по време на изкопните дейности, съгласно изискванията на чл. 161, ал. 2 от ЗКН.

II. Мерки за наблюдение и контрол при прилагане на ИТСР за развитие на Югоизточен регион за планиране от ниво 2:

1. **На всеки три години** от прилагането на програмата възложителят да изготвя **доклади по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда** при прилагането на ИТСР на ЮИР от ниво 2 за периода 2021-2027 г., включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването на плана. Изготвените доклади да се представят в Министерство на околната среда и водите за одобряване.

2. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на ИТСР за развитие на Югоизточен регион да се извършват въз основа на следните мерки и индикатори:

Мярка по наблюдение и контрол	**Индикатори**	**Източник на информация**
ЦЕЛ 1.1.3 Осъществяване на плавен и ефективен индустриален преход, свързан с екологична устойчивост и ресурсна ефективност		
1. Въвеждане на нисковъглеродни и безотпадни технологии, редуциране на количествата отпадъци, генерирани в процеса на производство.	- Намалени количества на отпадъците -тона	- Бенефициенти - РИОСВ, - Еколог на съответната община, - Общински администрации

Специфична цел 1.2. Развитие на синя икономика, туризъм и селско стопанство с повишена добавена стойност		
2. Подкрепа на туристическата инфраструктура, реставрация и консервация на недвижими културни ценности от архитектурното наследство.	- реставрирани и консервирани недвижими културни ценности от архитектурното наследство – бр.	- НИНКН; -Регионален исторически музей; - Областни (общински) отчети;
ЦЕЛ 2.2.3. Подобряване на културната и спортната инфраструктура		
3. Ремонт и модернизиране на съществуващата, както и изграждане на нови обекти на спортната инфраструктура в отделните общини на ЮИР	- модернизирани обекти на спортната инфраструктура – бр. - новоизградени обекти на спортната инфраструктура – бр.	- Бенефициенти; - РИОСВ; - еколог на съответната община; - Общински администрации
Специфична цел 2.3. Изграждане и/или рехабилитация на техническата инфраструктура		
4. Изграждане и/или модернизация на техническа инфраструктура - Водоснабдителни и канализационни мрежи, пречиствателни станции за отпадъчни води.	- Изградено водоснабдяване км -Доизграждане и рехабилитация на водопроводни мрежи - км -Рехабилитация на канализационни мрежи - км -Изградени канализационни мрежи - км -Изградени пречиствателни станции за отпадъчни води, които се подпържат от ВиК оператор и функционират – бр.	- Бенефициенти; - РИОСВ (за брой изградени ПСОВ); - еколог на съответната община; - Общински администрации; - ВиК
5. Повишаване на нивата на рециклиране на отпадъци, чрез разширяване на системите за разделно събиране и изграждане на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци и инсталации за третиране на биоразградими отпадъци. Извършване на рекултивация на депата за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания.	-въведени системи за разделно събиране- бр.; -изградени инсталации за предварително третиране и инсталации за третиране на биоразградими отпадъци - бр.; -извършени рекултивации на депа за битови отпадъци - бр.	- Бенефициенти; - РИОСВ; - еколог на съответната община; - Общински администрации
Стратегически приоритет 1: Подкрепа за устойчива и интелигентна икономика на ЮИР, Специфична цел 1.2. Развитие на синя икономика, туризъм и селско стопанство с повишена добавена стойност; Стратегически приоритет 2: Подобряване на образователното равнище на населението и качеството на живот в ЮИР, Специфична цел 2.4. Чиста околна среда; Стратегически приоритет 3. Териториално сближаване и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони, Специфична цел 3.3 Развитие на трансграничното и транснационалното сътрудничество.		

6. Реализиране на мерки по адаптация към климатичните промени в секторите „Градска среда“, „Води“, „Транспорт“, „Селско стопанство“, „Гори“ от Националната стратегия за адаптация и План за действие към нея*	бр. мерки	-Бенефициенти; -еколог на съответната община; -Общински администрации
*https://www.moew.government.bg/bg/klimat/mejdunarodni-pregovori-i-adaptaciya/adaptaciya/		
Специфична цел 2.4 Насърчаване на нисковъглеродна икономика, зелени инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата, превенция и управление на риска от Приоритет 2		
7. Изпълнение на мерки в защитени зони от мрежата „Натура 2000“ от Националната рамка за приоритетни дейности за Натура 2000 (НРПД) - за периода 2021-2027 г., планирани за Югоизточен регион.	Площ на природни местообитанията и местообитания на видове, върху които са приложени мерки за подобряване на състоянието им (в хектари)	Управляващите органи, съгласно планирания източник на финансиране в НРПД 2021-2027 г.

3. При констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда и/или човешкото здраве да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

Настоящото становище не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на ЗООС и други специални закони и подзаконови нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба.

При промяна на възложителя и/или преди изменение на стратегията възложителят, съответно новият възложител трябва да уведоми МОСВ своевременно, съгласно чл. 88, ал. 7 от ЗООС.

Съгласно разпоредбата на чл. 88, ал. 6 от ЗООС, становището губи правно действие, ако в срок 5 години от влизането му в сила не е одобрена стратегията.

На основание чл. 28 от Наредбата за ЕО възлагам на директорите на РИОСВ – Бургас, РИОСВ – Стара Загора, Басейнова дирекция „Черноморски район“ и Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ контрола на поставените условия и мерки, в рамките на тяхната компетентност.

На основание чл. 88, ал. 3 от ЗООС, заинтересованите лица могат да обжалват становището пред Върховния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването му.

МИНИСТЪР:
БОРИСЛАВ САНДОВ

Дата: 29.07.2022г.